

Referat af 1. møde i Blåt Fremdriftsforum den 19. december 2012

Deltagere:

Henning Mørk Jørgensen, Danmarks Naturfredningsforening
Thyge Nygaard, Danmarks Naturfredningsforening
Verner W. Hansen, Danmarks Sportsfiskerforbund
Lars Brinch Thygesen, Danmarks Sportsfiskerforbund
Kitt Bell Andersen, Landbrug & Fødevarer
Niels Peter Nørring, Landbrug & Fødevarer
Sten W. Laursen, Videncentret for Landbrug
Carl Emil Larsen, DANVA
Charlotte Frambøl, DANVA
Eske Groes, Kommunernes Landsforening
Troels Garde Rasmussen, Kommunernes Landsforening
Naja Steen Nielsen, NaturErhvervstyrelsen
Helle Pilsgaard, Naturstyrelsen
Thomas Bruun Jessen, Naturstyrelsen
Kirsten Flemming Hansen, Naturstyrelsen

Ad. dagsordenspunkt 1, Velkomst ved Helle Pilsgaard

Helle Pilsgaard bød velkommen til det første møde i Blåt Fremdriftsforum. Helle Pilsgaard oplyste, at Blåt Fremdriftsforum er nedsat for at muliggøre en tæt dialog mellem Naturstyrelsen og de væsentligste interessenter på vandplanområdet. Blåt Fremdriftsforum skal bl.a. følge gennemførelsen af indsatserne i de første vandplaner og drøfte problemstillinger i relation til 2. generations vandplanerne.

Helle Pilsgaard oplyste, at første møde i Blåt Fremdriftsforum oprindeligt havde været tænkt som et rent "sættemøde", men at det nu – i lyset af Natur- og Miljøklagenævnets ophævelse af vandplanerne – naturligvis også var relevant at orientere om konsekvenserne af nævnets afgørelse.

Ad. dagsordenspunkt 2, Godkendelse af dagordenen

Dagsordenen blev godkendt.

Ad. dagsordenspunkt 3, Orientering om og drøftelse af konsekvenserne af Natur og Miljøklagenævnets ophævelse af vandplanerne

Thomas Bruun Jessen orienterede om Natur- og Miljøklagenævnets ophævelse af vandplanerne og om ministeren udmeldinger herom på et samråd i Miljøudvalget, der havde været afholdt samme dag om morgenen.

Status er nu, at det er regionplanerne, der er gældende som administrationsgrundlag. Den viden, der ligger til grund for vandplanerne, kan dog godt anvendes. De kommunale handleplaner kan ikke

vedtages, før der igen foreligger vedtagne vandplaner. Naturstyrelsen vender tilbage med en orientering, når den videre proces er afklaret.

I relation til gennemførelsen af vandplanernes indsatser oplyste Thomas Bruun Jessen, at en række indsatser, som er forudsat i vandplanerne, har et selvstændigt ophæng. Naturstyrelsen er ved at vurdere, om gennemførelsen af indsatserne kan eller skal fortsætte, selvom vandplanerne er ophævet.

Sten Laursen spurgte, hvad der er gældende for de afgørelser, som er allerede er truffet med ophæng i vandplanen. Thomas Bruun Jessen oplyste, at dette spørgsmål vurderes af Kammeradvokaten.

Kitt Bell Andersen spurgte, hvilken proces Naturstyrelsen har i sat i gang for at se på vandløb igen. Helle Pilsgaard oplyste, at Naturstyrelsen er ved at gennemgå alle 22.000 km vandløb for at sikre, at alle vandløb er korrekt kategoriseret som enten naturlige eller kunstige. Der ses bl.a. på gamle kort. Der sker også en kvalitetssikring på tværs af landet.

Niels Peter Nørring spurgte, hvilken vejledning der bruges til gennemgangen. Thomas Bruun Jessen oplyste, at gennemgangen tager udgangspunkt i de eksisterende retningslinjer, der er præciseret og uddybet. Helle Pilsgaard oplyste, at styrelsen – sammen med referatet – ville udsende oplysning om, hvordan styrelsen har bedømt vandløbene. De præciserede og uddybede retningslinjer for gennemgangen fremgår af bilag 1 og 2.

Sten Laursen oplyste, at der også skete dræning inden 1871, og spurgte på den baggrund om styrelsen også inddrager topografiske forhold.

Thomas Bruun Jessen bekræftede, at styrelsen ser på mere end kort tilbage til 1871, og at andre kriterier er inde i billedet. Styrelsen vurderer, om vandløbet ser naturligt ud, og i tvivlstilfælde ses der også på andre kilder, herunder fx kort fra 1820'erne.

Eske Groes spurgte, hvilke 22.000 km, der er tale om. Thomas Bruun Jessen oplyste, at det er alle de vandløb, der er med i planerne. Der blev taget 6.000 km ud efter den offentlige høring i 2010-2011 for at ensarte, og vandplanerne fastlægger en indsats på 5.300 km.

Verner Hansen lagde vægt på, at Danmarks Sportsfiskerforbund er mest interesseret i det fremadrettede. Forbundet har skaffet 10 mio.kr til vandløbsforbedringer og håber, at nogle af indsatserne kan køre, selvom vandplanerne er ophævet.

Lars Brinch fandt det vigtigt, at alt ikke nu går i stå.

Helle Pilsgaard oplyste, at det netop er et af de spørgsmål, som Naturstyrelsen har bedt Kammeradvokaten om at vurdere. Kommunale vådområder forventes umiddelbart at kunne fortsætte, men der er behov for at foretage grundige vurderinger, for at se hvilke andre indsatser, der kan fortsætte.

Henning Mørk Jørgensen efterlyste oplysninger om den høring, som vil blive gennemført.

Thomas Bruun Jessen oplyste, at ministeren endnu ikke havde lagt sig fast på det præcise forløb, men ministerens udgangspunkt var, at der skal være fornyet høring af det materiale, som var i høring i december 2011, og at fejl, der er konstateret siden da, skal rettes, herunder ved vurderingen af de 22.000 km vandløb. Naturstyrelsen vil tilstræbe en proces, der er så enkel og smidig som muligt. Det tilstræbes, at fremlægge en procesplan i januar.

Kitt Bell Andersen ønskede at høre mere om de vurderinger, som ministeren samme dag på samrådet havde oplyst, at kommunerne skal foretage.

Helle Pilsgaard oplyste hertil, at hvis kommunerne ikke mener, at en vandløbsindsats giver mening, så er styrelsen indstillet på dialog. Det gælder også, hvis det vurderes, at en indsats får for store konsekvenser, fx i form af oversvømmelser. Det skal ved gennemførelsen af indsatserne tilstræbes at gennemføre de væsentligste indsatser først.

Troels Garde Rasmussen spurgte, om der vil blive meldt skriftligt ud.

Thomas Bruun Jessen oplyste, at ministeren havde tilkendegivet, at ministeriet ikke har meldt klart nok ud, og at der derfor ville blive fremsendt et hyrdebrev til kommunerne.

Helle Pilsgaard supplerede med at oplyse, at ministeren både i tidligere samråd og i folketingsvar havde oplyst, at vandløbsindsatser, der ikke giver mening, ikke skal gennemføres.

Verner W. Hansen fremførte, at det er vigtigt, at hyrdebrevet bliver præcist. Der er tale om, at der skal gennemføres faglige vurderinger, og der skal ikke laves politik på området.

Helle Pilsgaard oplyste, at det af hyrdebrevet vil fremgå både, hvor der er fleksibilitet, og hvor der ikke er.

Troels Garde Rasmussen anførte, at kommunerne savner lidt mere konkrete udmeldinger om proces mm.

Helle Pilsgaard oplyste, at planen for høringen tilstræbes at komme i januar. Naturstyrelsen håber også, at der kan udsendes vejledning om, hvilke indsatser som kan fortsætte.

Thomas Bruun Jessen var enig i, at det var vigtigt, at informationer kommer hurtigt ud. Naturstyrelsen er gået i gang med at afklare alle relevante aspekter og vil melde trinvist ud efterhånden som styrelsen afklarer de forskellige spørgsmål.

Troels Garde Rasmussen spurgte, hvilke problemstillinger styrelsen ville vurdere, efter man havde vurderet afgørelserne. Thomas Bruun Jessen svarede, at det måske var relevant, at KL og Naturstyrelsen tager en bilateral drøftelse, så styrelsen helt præcist ved, hvilke spørgsmål det er, som kommunerne gerne vil have svar på.

Naja Steen Nielsen oplyste, at randzonerne stadig var gældende, idet de er hjemlet i randzonenloven og dermed uafhængigt af vandplanerne. Kammeradvokaten var ved at vurdere spørgsmålet om udbetaling af kompensation. Etablering af miljøafgrøder afventede Kammeradvokatens vurdering. Naja Steen Nielsen oplyste endvidere, at fødevareministeren skulle i samråd den 16. januar 2013.

På et spørgsmål fra Henning Mørk Jørgensen om, hvorvidt EU-Kommissionen var blevet orienteret om ophævelsen af vandplanerne, svarede Helle Pilsgaard, at Naturstyrelsen havde orienteret mundtligt på embedsmandsniveau. Ministeren har også skrevet til kommissæren, men det var usikkert om brevet på tidspunktet for mødet var afsendt. Der har ikke været en reaktion fra EU.

Ad. dagsordenspunkt 4, Drøftelse af Blåt Fremdriftsforums opgaver og arbejdsmåde

Med udgangspunkt i kommissoriet drøftedes Blåt Fremdriftsforums opgaver og arbejdsmåde.

Henning Mørk Jørgensen oplyste, at Danmarks Naturfredningsforening har brug for et forum, hvor de kan fremføre og drøfte deres ønsker til de næste vandplaner. Han spurgte om det skulle være i Blåt Fremdriftsforum.

Verner W. Hansen oplyste, at Danmarks Sportsfiskerforbund savner et sted, hvor foreningen kan komme til at drøfte de dele af vandplanen, der ikke omhandler vandløb. Danmark har fx ikke udpeget

overgangsvande, og det er vigtigt, fordi overgangsvande har mål for fisk. Der kommer mange emner, hvor der i dag mangler et forum at bringe dem frem i.

Troels Garde Rasmussen pegede på, at det i 2. afsnit af kommissoriet fremgår, at Blåt Fremdriftsforum skal følge udviklingen i gennemførelsen af 1. generations vandplaner. Troels Garde Rasmussen mente, at det er vigtigt, at gruppen også beskæftiger sig med 2. generationsplanerne.

Niels Peter Nørring fremførte, at selv om der er nedsat mange arbejdsgrupper, så er der nogle emner, der "falder mellem stolene". Hvis fokus for Blåt Fremdriftsforum kan bredes ud, vil det være ønskeligt.

Helle Pilsgaard takkede for de gode bemærkninger, og gav udtryk for forståelse for, at der er brug for et forum med et bredt arbejdsfelt. Hun mente, at snittet burde lægges sådan, at hvis der er nedsat en særarbejdsgruppe om et emne, så behandles emnet der, mens Blåt Fremdriftsforum følger arbejdet mere overordnet. Der vil også skulle lægges et snit for, hvad der behandles af Blåt Fremdriftsforum, og hvad der behandles lokalt. Snittet til den faglige referencegruppe skal også findes. Helle Pilsgaard oplyste, at Naturstyrelsen vil være indstillet på at tage spørgsmål, som de nævnte, op i Blåt Fremdriftsforum, fx spørgsmålet om overgangsvande osv. Behandlingen i Blåt Fremdriftsforum kan eventuelt føre til nedsættelse af en særlig arbejdsgruppe.

Helle Pilsgaard orienterede herefter kort for status for arbejdet med forberedelse af 2. generations vandplaner: Markvanding- og ålegræsgrupperne var ved at være færdige. Der havde været holdt faglig konference den 28. september og temadage om henholdsvis klima og grundvand. Vandløbsforum var nedsat, og Naturstyrelsen ved at forberede modelarbejdet, hvor der ville blive nedsat tre arbejdsgrupper – en om søer, en om fjorde og en det marine. Der er tale om et relativt intensivt arbejde, og Naturstyrelsen var ved at indgå partnerskabsarbejde med DCE, DCA, GEUS, DHI og andre om modelarbejdet. Naturstyrelsen vil nedsætte en følgegruppe, så interessenterne kan følge arbejdet. Der skal også gennemføres et udredningsarbejde om samspillet mellem overfladevand og grundvand.

Helle Pilsgaard oplyste, at grupperne er åbne for deltagelse, hvis medlemmerne af Blåt Fremdriftsforum er interesseret heri, og hun fandt det vigtigt, at Videncentret for Landbrug indgår. Det kunne også vise sig relevant, at andre organisationer er repræsenteret på særømråder. Helle Pilsgaard understregede, at organisationernes kompetencer skal bruges bedst muligt.

Helle Pilsgaard oplyste endvidere, at Naturstyrelsen er ved at forberede arbejdet med basisanalysen. Hun foreslog, at styrelsen orienterede herom på næste møde og fik reaktioner fra deltagerne i fremdriftsforum. Naturstyrelsen var også ved at gennemgå EU-Kommissionens landerapport og vurdere dens betydning for det fremtidige vandplanarbejde.

I relation til interkalibreringen, som skulle til afstemning i EU i starten af det nye år, anførte Helle Pilsgaard, at dette også et relevant emne, som Naturstyrelsen gerne vil drøfte i Blåt Fremdriftsforum. Helle Pilsgaard mente, at Blåt Fremdriftsforum tillige skal holde sig orienteret om, hvad der sker i relation til udviklingen af virkemidler. Natur- og Landbrugskommissionen havde i starten af december afholdt et temamøde om alternative virkemidler.

Samlet set forsøger Naturstyrelsen at holde momentum i det fremadrettede arbejde, og styrelsen vil tilstræbe, at arbejdet kommer til at køre så enkelt og smidigt som muligt.

Efter denne orientering spurgte Helle Pilsgaard om der var emner, som deltagerne i Blåt Fremdriftsforum ønskede på næste møde i Blåt Fremdriftsforum, som styrelsen sigtede mod blev holdt i februar eller marts.

Kitt Bell Andersen foreslog, at der på møderne var et fast punkt om status for arbejdet i den nedsatte arbejdsgrupper. Det ville også muliggøre en drøftelse af, hvordan man kunne bruge resultaterne. Kitt Bell Andersen mente også, at det er vigtigt, at Blåt Fremdriftsforum drøfter det fremadrettede.

Verner W. Hansen var enig i, at det vil være godt at få et fast statuspunkt for herigennem at få overblik over alle grupperne. Han foreslog desuden, at Blåt Fremdriftsforum på sit næste møde behandlede EU-evalueringsrapporten og diskuterede, hvordan anbefalingerne bør adresseres.

Lars Brinch Thygesen foreslog, at Blåt Fremdriftsforum tager initiativ til et pilotprojekt om lokalt engagement.

Henning Mørk Jørgensen var enig i, at EU's landerapport skulle på dagsordenen. Han var imidlertid bange for, at fremdriftsforum ville drukne, hvis der skulle gives status for alle grupperne her. Henning Mørk Jørgensen foreslog, at man – på baggrund af forslag fra deltagerne i Blåt Fremdriftsforum - satte temaemner på dagsordenen.

Charlotte Frambøll anførte, at der også vil være en række praktiske jordnære ting, der skal følges op.

Eske Groes oplyste for god ordens skyld, at KTC er en del af KL, og at KL ikke laver den sondring, som Naturstyrelsen har gjort i sin sammensætning af fremdriftsforummet.

Helle Pilsgaard afsluttede mødet med at takke for de mange gode input. Hun oplyste, at næste møde vil blive holdt i slutningen af februar eller i marts. I forhold til Blåt Fremdriftsforums behandling af arbejdsgrupperne var hun af den opfattelse, at fremdriftsforum skal finde det rigtige niveau at gøre status på, så gruppernes arbejde ikke dubleres. Helle Pilsgaard oplyste endvidere, at Naturstyrelsen gerne sætter EU- landerapporten på dagsordenen, men deltagerne i Blåt Fremdriftsforum skulle være opmærksomme på, at Naturstyrelsen ikke umiddelbart kan sige, hvordan anbefalingerne vil blive tacklet. Helle Pilsgaard syntes også, at det ville være fint, hvis Blåt Fremdriftsforum behandler forslag til lokal dialog, og hun opfordrede til, at medlemmerne af fremdriftsforum indsender forslag til emner, som gruppen kan drøfte.

Helle Pilsgaard oplyste afslutningsvist, at styrelsen på baggrund af dagens drøftelse vil vurdere, om der er behov for at tilpasse Blåt Fremdriftsforums kommissorium.

Ad. dagsordenspunkt 5, Eventuelt
Intet under dette dagsordenspunkt.